

A Debreceni Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának első 100 éve

The first 100 years at the Department of Dermatology, University of Debrecen

SZEGEDI ANDREA DR.^{1,2,3}

Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Bőrgyógyászati Tanszék,
MTA Kiváló Kutatóhely¹ és Klinikai Központ, Bőrgyógyászati Klinika²,
ELKH-DE Allergológiai Kutatócsoport³, Debrecen

ÖSSZEFOGLALÁS

A Debreceni Egyetem Bőrgyógyászati Klinikája 2021-ben ünnepelte megalakulásának 100. évfordulóját. A 2021-es esztendő azonban a COVID pandémia miatt nem tette lehetővé számunkra, hogy ezt a jeles évfordulót kellőképpen meg tudjuk ünnepelni. Emiatt a Centenárium tiszteletére rendezett ünnepi ülés 2023 tavaszán került megszervezésre a Debreceni Egyetemen, és erre az alkalomra az Egyetem *Gerundium* (1) című folyóirata számára egy összefoglaló kézirat készült el. Az alábbi közleményben, mely ennek a kéziratnak egy rövidebb formája, szeretném a Bőrgyógyászati Klinika elmúlt 100 évét bemutatni, kiemelve a klinikán végzett betegellátás, oktatás és kutatás fejlődésének fő lépéseit, és emlékezni korábbi munkatársaink és vezetőink munkásságára.

Kulcsszavak:

Bőrgyógyászati Klinika Debrecen

SUMMARY

The Department of Dermatology at the University of Debrecen celebrated its 100th anniversary in 2021. However, the year 2021 did not allow us to celebrate this important anniversary properly due to the COVID pandemic. For this reason, the festive meeting in honor of the Centenary was organized at the University of Debrecen and a summary article was completed and published in the *Gerundium Journal of the University* in the spring of 2023. In the present manuscript, which is a shorter form of the summary article, I report briefly on the past 100 years of the Department of Dermatology, the main developmental steps in patient care, education, and research at our institute, as well as I remember the legacy of our former colleagues and directors.

Key words:

Department of Dermatology Debrecen

A Debreceni Tudományegyetemen az Orvostudományi Kar megalapításával párhuzamosan dinamikus építkezések indultak el az új klinikák épületeinek létrehozása céljából. A Bőrgyógyászati Klinika (akkoriban Bőr- és Nemikórtani Klinika) jelenleg is használt épülete az elsők között került átadásra 1927-ben, azonban a klinika funkcionális megszervezése és működtetése már 1921-ben, az akkori városi kórház területén elkezdődött, így klinikánk története valójában 1921-től indult.

A Bőr- és Nemikórtani Klinika első vezetőjévé 1921-ben *Neuber Ede professzort* (1. ábra) nevezték ki, aki 1938-ig irányította a klinikát. *Neuber professzor* a Budapesti Tudományegyetem Orvostudományi Karán tanult, ahol 1905-ben szerzett orvosi oklevelet. 1907-től 1921-es professzori kinevezéséig a Budapesti Bőr- és Nemikórtani Klinikán *Nékám Lajos professzor* mellett dolgozott. 1921–1927 között Debrecenben aktívan vett részt az új nagyterdei épület terveinek kialakításában és

az építkezések felügyeletében. Az épületet hivatalosan 1927 májusában adták át. Felszerelése a lehetőségekhez mérten kiváló volt, ugyanis *Neuber professzor* tehetséges szervezőként klinikáját ellátta az akkori legmodernebb és az oktatás számára legfontosabb felszerelésekkel. Tudományos munkássága során elsősorban az akkor nagy gondot okozó fertőző betegségekkel, elsősorban gomba és féregfertőzésekkel, valamint nemibetegségekkel foglalkozott. *Neuber professzor* az 1931/32-es tanévben a Debreceni Egyetem rektora is volt, melynek során kiemelt figyelmet fordított a betegségek prevenciójára. Elsőként vezette be az elemi iskolások, majd a középiskolások, végül az egyetemi hallgatók egészségügyi felmérését és elérte az egyetemisták kötelező évenkénti orvosi vizsgálatát. 1932. május 10-én Horthy Miklós kormányzó *Neuber Ede rektort* az Egyetem Központi Épületének megnyitására és egyéb érdemeiért Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. 1936–1938 között az orvo-

1. ábra
Professzor Neuber Ede (1882–1946)

si kar dékánja volt, 1937-ben az MTA levelező tagjává választották, 1943-ban lett rendes tag. 1938-ban, *Nékám professzor* halála után, *Neuber Ede* meghívásra Budapestre távozott a Budapesti Egyetem Bőr- és Nemikórtani Klinikájának élére (2).

1938-tól 1940-ig *Preininger* (később *Rávnay*) *Tamas* lett rövid ideig a Bőrgyógyászati Klinika megbízott igazgatója, aki később, 1940-től a Szegedi Egyetem Bőrgyógyászati Klinika igazgatója lett és vezette az intézetet egészen 1963-ig (3). 1940–1944 között *Orsós János Imre* nyilvános rendes tanár, a neves kórbonctani törvényszéki-orvostani professzor, *Orsós Ferenc* öccse vezette a Debreceni Egyetem Bőrgyógyászati Klinikát (4). 1944 év végére a Debreceni Egyetem 15 kinevezett professzora közül összesen 4 maradt a városban, ezért átmenetileg néhány hónapig *Sánta Kálmán* ideggyógyász professzor lett a Bőrgyógyászati Klinika megbízott igazgatója. 1945-től *Skutta Árpád* magántanár vette át a klinika irányítását 1949 decemberéig (5). *Skutta professzornak* lehetősége nyílt Párizsban a Szent Lajos Kórház világhírű moulageait tanulmányozni és a moulage készítés technikáját elsajátítani. Ezt felhasználva a Debreceni Bőrgyógyászati Klinikát ma is díszítő több száz darabos gyűjteményt készített, melyeket a Klinika jelenleg is nagy becsben tart (6).

1949 decemberében a klinika igazgatójává *Szodoray Lajost* (2. ábra), a Budapesti Bőrklinika magántanárát nevezték ki. *Szodoray Lajos* pályafutását *Nékám Lajos* vezette Budapesti Bőrgyógyászati Klinikán kezdte, ahol 1928-tól 1950. január 1-ig megszakítás nélkül dolgozott.

Debrecenben 1950 márciusában tartotta tanszékfoglaló előadását „A magyar dermatológia múltja és jövője” címmel. Kinevezését követő 25 éves intézetvezetői működése alatt iskolát teremtett, a Debreceni Bőrgyógyászati Klinikát a hazai dermatológia egyik kiemelkedő központjává tette (7). Nemzetközileg is elismert tudományos, oktató és gyógyító munkát végzett, melyet számos közlemény, tankönyv és kézikönyv is bizonyít. Jelentős átszervezéseket és fejlesztéseket valósított meg, első teendői közé tartozott a korszerű bőrgyógyászati kutatáshoz elengedhetetlen hisztológiai és hisztokémiai laboratórium megszervezése. A Bőrgyógyászati Klinika betegellátó munkáját erősítette azzal, hogy az ágylétszámot a kétszeresére növelte (55-ről 114-re), új gyermek- és venereás osztályt állított fel, valamint nagy hangsúlyt fektetett az égett betegek korszerű kezelésére. Kutatóként elsősorban morfológus volt, ezen túl főként klinikai és experimentális dermatoonkológiával, dermatomikológiával, valamint az akkoriban kötőszöveti betegségeknek nevezett autoimmun kórképekkel foglalkozott. Mint elkötelezett oktató, megszervezte a Magyar Dermatológiai Társulat Tiszántúli Szekcióját (*Sectio Transibiscana*) és a szakorvosok részére havonta tartott betegbemutatókat és szakmai továbbképzéseket. Ezekre meghívta a bőrgyógyászat hazai és külföldi prominens képviselőit is Európából és az USA-ból egyaránt. Számos kiváló tanítványa közül kiemelendő *Simon Miklós*, aki 1965-től professzori és intézetvezetői kinevezést kapott a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájára, melyet 1986-ig vezetett. A Bőrgyógyászati Klinika vezetése mellett számos egyéb kiemelt feladatot látott el az egyetem életében és azon kívül is. 1952–1953-as tanévben a Debreceni Orvostudományi Egyetem dékánja, 1954–1955-ben az egyetem tudományos dékánhelyettese, 1961–1964 között pedig tudományos rektorhelyettese volt. 1974-től, mint professzor emeritus 1980-ig, élete utolsó évéig, tevékenyen, töretlen lelkesedéssel munkálkodott. Emlékét 2011 májusa óta szobor őrzi a Debreceni Egyetem

2. ábra
Professzor Szodoray Lajos
(1904–1980)

szoborparkjában. *Szodoray professzor* munkásságáról egy részletes közleményben számoltunk be a Debreceni Egyetem Gerundium folyóiratában (8) (3. ábra).

1974-ben *Nagy Endre* (4. ábra) professzort nevezték ki tanszékvezető egyetemi tanárrá és a Bőrgyógyászati Klinika igazgatójává, aki egyetemi tanulmányait Debrecenben végezte, 1947-ben szerzett orvosi diplomát. 1947-től a Debreceni Bőrgyógyászati Klinikán dolgozott, először gyakornoki, majd tanársegédi, adjunktusi, 1967-től docensi beosztásban. A 70-es évek második felében az addig működő rendelések mellett autoimmun és allergiás bőrbetegségekkel foglalkozó szakrendelést, orvosi kozmetológiai járóbeteg rendelést hozott létre. 1983-ban korszerű, sebészeti háttérrel, műtői traktussal rendelkező Égés-traumatológiai Osztályt alapított az Egyetem vezetése a régió égett betegeinek ellátására a Bőrgyógyászati Klinikán, melynek szervezésével *Nagy Endre* professzort bízták meg. Az osztály, mely azóta is a Bőrgyógyászati Klinika szerves részeként működik és fejlődik, első vezetője *Tamás András* (1983–1994) adjunktus lett. Később *Juhász István professzor* (1995–2020), jelenleg pedig 2020 májusától *Péter Zoltán* klinikai főorvos a vezetője.

Nagy Endre professzor munkatársai között meg kell említeni feleségét *Vezekényi Klárát*, aki a szövettani laboratóriumot vezette és *Balogh Éva professzor asszonyt*, aki új diagnosztikai eljárásokat vezetett be a gombás

3. ábra

A DOTE Bőrgyógyászati Klinikájának orvosi kara 1964-ben

4. ábra

Professzor Nagy Endre
(1923–2014)

szenzibilizáció kutatásában. Ki kell emelni *Horkay Irén professzornő* életpályáját, munkásságát, aki iskolát teremtett a fotodermatológia területén. Évtizedeken át irányította a fotodermatológiai szakrendelést, mely szakrendelés a fotodermatózisban szenvedő betegek gondozását végezte. Új diagnosztikai és terápiás eljárásokat vezetett be. Nevéhez fűződik a 2008-ban megjelent „Klinikai photodermatologia”¹ című tankönyv megírása is. *Horkay professzornő* 1993-ban indította a „Photodermatologia” című graduális alternációt, majd PhD tanfolyamot. 1994-ben megszervezte és azóta is koordinálja a klinikai képzésben a probléma-orientált interdiszciplináris oktatás alternatív kurzust magyar és angol nyelven. Tudományos munkássága a fenti területen szintén kimagasló volt. 1992-től társprofesszor volt, majd 2008-tól jelenleg is emeritus professzorként dolgozik klinikánkon.

Nagy Endre professzor nagy hangsúlyt fektetett a graduális, valamint a posztgraduális oktatásra, célkitűzése volt megismertetni a hallgatókkal, szakorvosjelöltekkel a bőrgyógyászati és venerológiai kórképek diagnosztikáját, modern kezelését, korszerű szemléletét. Kutatómunkája során az autoimmun pathogenezisű bőrbetegségek tanulmányozását tűzte ki célul. 1974 és 1992 között az intézetből 215 közlemény, öt könyvrészlet jelent meg, négy kandidátusi és két MTA doktori disszertáció készült (*Nagy Endre, Horkay Irén*). A korábban megszerzett nemzetközi kapcsolatokat sikerült megtartania, bővítenie. Az évente megrendezett Tiszántúli Szakcsoport üléseken számos neves hazai és külföldi szaktekinetly vett részt. Több munkatársa számára biztosított néhány hónapos belföldi és külföldi tanulmányutat, valamint a második szakvizsga megszerzését. 1992-ben nyugdíjba vonult, ezután szaktanácsadóként dolgozott tovább a Bőrgyógyászati Klinikán, 2014-ben 91 éves korában hunyt el (5. ábra) (9).

¹ Horkay Irén, Klinikai photodermatológia, Medicina Könyvkiadó, Debrecen, 2008.

1992-ben *Hunyadi János* (6. ábra) egyetemi docenst neveztek ki a Debreceni Bőrgyógyászati Klinika élére, aki 1993-ban MTA doktori címet szerzett (1). Tézisének címe: „A keratinociták sejtfelszíni tulajdonságai és a keratinocita tenyésztés gyakorlati alkalmazása”. Ezt követően a Debreceni Egyetemen professzori kinevezést kapott. *Hunyadi János* 1967-ben szerzett általános orvosi diplomát a Szegedi Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen. Tanulmányainak befejezését követően a Szegedi Bőrgyógyászati Klinikán dolgozott 1992-ig. A Debreceni Bőrgyógyászati Klinikára történt klinikaigazgatói kinevezését követően dinamikus fejlődésnek indult a klinika. Számos szerkezeti átépítés, felújítás indult el. A 20 ágyas nagykortermek helyén 2–3 ágyas, saját vizesblokkal rendelkező kis kortermek kerültek kialakításra, modern, tágas, jól felszerelt rendelőket hozott létre, valamint a könyvtár új helyre költözött, miközben meg tudta őrizni régi patináját is. Az országban elsőként épült fürdő-fotokemoterápiás kezelő egység, valamint számos új ambulancia is elindult. Vezetése alatt lényegesen javult a klinika műszeres felszereltsége, többek között az Égés-traumatológiai Osztály, a műtő és a szövettani labor gép-műszerfejlesztésére is nagy gondot fordított. Kutatómunkája számos bőrbetegség tanulmányozására terjedt ki (psoriasis, cutan T-sejtes lymphoma, Kaposi sarcoma, gyógyszerérzékenység, ulcus cruris, kozmetológiai kórképek).

6. ábra

Professzor Hunyadi János

Érdeklődése középpontjában a bőr immunrendszerének működése, a hámsejtek immunológiai szerepének vizsgálata, tumorimmunológia (melanoma), a sebgyógyulás mechanizmusa, a sebgyógyulást befolyásoló tényezők, valamint új, őssejt és dendritikus sejt alapú terápiás eljárások klinikai alkalmazásának bevezetése álltak. A tudományos munka terén lényeges előrehaladást jelentett a humán bőr és bőrtumorok in vivo vizsgálatára alkalmas SCID egérmodell létrehozása (*Juhász István* szervezésében). A klinikai laboratóriumban a gyógyszerallergiák diagnosztikájának elősegítésére került bevezetésre a limfoblaszt transzformációs teszt (LTT) (*Szabó Imre* közreműködésével). A korábban alkalmazott szisztémás PUVA kezelés mellett a lokális fotokemoterápia, az úgynevezett fürdő PUVA kezelés került bevezetésre (*Szegedi Andrea* közreműködésével).

Klinikaigazgatói pályafutása alatt a Bőrgyógyászati Klinika szervezésében számos konferencia került megrendezésre, nevéhez fűződik az első Kozmetológia Kongresszus megszervezése, amelyet azóta is a Magyar Dermatológiai Társulat rendez az egyetemi klinikákkal közösen. Tevékeny közreműködése eredményeként a Magyar Dermatológiai Társulatot 2004-ben felvették az UEMS „Bőrgyógyászat és nemibetegségek” szekciójába. 1993-ban irányításával alakult meg a Bőrgyógyászati Klinikán a Szodoray Alapítvány, a bőrgyógyászok posztgraduális képzésének segítésére. *Hunyadi professzor úr* a klinika vezetését 2007-ig végezte, 2013-ban professzor emeritus címet kapott, jelenleg is tevékenyen dolgozik és részt vesz a klinika életében (9) (7. ábra).

2007-ben *Remenyik Éva* (8. ábra) egyetemi docenst neveztek ki a Debreceni Bőrgyógyászati Klinika élére. 1980-ban a Debreceni Orvostudományi Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Tanulmányai befejeztével a Debreceni Bőrgyógyászati Klinika munkatársa lett (1). 2008-ban védte meg MTA doktori tézisét, melynek címe: „DNS károsodás és mutációk szerepe bőrgyógyászati betegségek patomechanizmusában”, 2009-től az MTA doktora, 2008. szeptember 1-jétől egyetemi tanári kinevezést kapott. *Remenyik Éva professzornő* kutató-

5. ábra

A DOTE Bőrgyógyászati Klinikájának orvosi kara 1984-ben

munkáját nem csupán a genetika területén folytatta, kezdetben az allergológia és immunológia területén végzett kutatásokat, emellett foglalkozott a retinoidok hatásmechanizmusával, a Kaposi szarkóma vírus-etiológiai kérdéseivel, majd bekapcsolódott a fotodermatológiai munkacsoport genetikai és molekuláris biológiai vizsgálataiba. Számos sikeres pályázat vezetője és közreműködője volt és jelenleg is aktívan vesz részt ezekben (OTKA, NKFIH, GINOP, EFOP).

2007-ben, klinikaigazgatói kinevezését követően az egészségügyi reformnak köszönhetően a Bőrgyógyászati Klinikán az aktív ágyak száma 105-ről 69-re csökkent, ugyanakkor az ellátott aktív fekvő esetek száma változatlanul évente 3500–4000 között volt. A kórterem korszerűsítése tovább folytatódott ezekben az években is, számos kórterem saját vizesblokkal ellátottá vált. A 40 ágyas bőrgyógyászati részleg mellett a korábban létrehozott 25 általános és 4 intenzív ágyas Égés-traumatológiai Osztály továbbra is sikeresen működött, az országban egyedülálló jelentős sebészeti beavatkozások lehetőségével, műtői háttérrel. Ezt az osztályt jelentős TIOF pályázati támogatással és az Orvos- és Egészségtudományi Centrum segítségével teljes körűen sikerült felújítani és egy országos centrummá fejleszteni, mely több mint 3 millió lakos égéssérültjeinek ellátásáért felelős jelenleg is. Itt kell kiemelni *Juhász István profesz-*

8. ábra
Professzor Remenyik Éva

szor munkásságát, aki 25 évig az Égés-traumatológiai és Bőrsebészeti Osztály vezetőjeként gyakran heroikus küzdelmet folytatott a súlyos égési sérültek műtéti ellátásában. Erőfeszítései révén, a technológiai fejlesztések bevezetésével a betegek túlélési és gyógyulási esélyei javultak. Elsőként került bevezetésre a negatív nyomású sebkezelés, a homokágy használata, bőrhelyettesítő, irhapoló készítmények alkalmazása. Kiemelt szerepet játszott az osztály teljes körű infrastrukturális és műszeres rekonstrukciójának operatív szervezésében 2010-ben a TIOF pályázat során. Kutatómunkája elsősorban a sebgyógyulás és onko-dermatológia területére fókuszált, jelenleg is Klinikánk aktív tagja.

Ezekben az években a *Hunyadi professzor* és *Szege-di Andrea* által korábban indított psoriasis szakrendelés országos centrummá fejlődött és biológiai terápiás centrum minősítést nyert. Ugyancsak országos dermato-onkológiai célzott és biológiai terápiás centrummá vált a kezdetben *Bégány Ágnes tanárnő* által indított, majd *Emri Gabriella tanárnő* által fejlesztett melanoma rendelés. A Klinikán 15 szakambulancia volt elérhető a betegek számára, heti 248 szakorvosi órával, évi járóbeteg forgalom 60–65 ezer főre emelkedett. *Remenyik professzornő* és *Szabó Éva tanárnő* közös erőfeszítéseinek eredményeként jelentősen fejlődött a flebológiai ellátás a klinikán, nyirokmasszázs kezelés lett elérhető a betegek számára. Ugyancsak *Remenyik professzornő* szervezte meg az Orvos- és Egészségtudományi Centrum anyagi támogatásával, hogy a klinikán esztétikai rendelés lett elérhető a betegek számára számos lézerkészülék beszerzése után.

Az oktatásban nagy hangsúlyt fektetett a legkorszerűbb elméleti ismeretek és a gyakorlati tudás átadására mind a graduális, mind a posztgraduális képzés terén. A posztgraduális képzés keretén belül heti referátumok, havi rezidensi konzultáció, valamint a hazai és nemzetközi konferenciákon való aktív szereplés fontos szerepet kapott. Kezdeményezésére indult az azóta is évente megrendezett regionális bőrgyógyászati Kapcsolat Napi rendezvény, melynek célja a régióban dolgozó bőrgyó-

7. ábra

A DEOEC Bőrgyógyászati Klinikájának orvosi kara
2002-ben

gyászok és a klinika dolgozói közötti szakmai együttműködés fenntartása és a baráti kapcsolatok ápolása. Hasonló céllal a régióban dolgozó allergológusok és klinikai immunológusok számára is ezekben az években indult a Regionális Allergológiai Ülés rendezvény *Szegedi Andrea* szervezésében, melyet szintén minden évben megszervez azóta is a Bőrgyógyászati Klinika. Kiemelt figyelmet fordított az esztétikai posztgraduális képzésre a bőrgyógyászati szakterületen belül. Ehhez kapcsolódóan számos alkalommal vállalta az országos Kosmetológiai Kongresszusok szervezését a klinika munkatársaival, legfőképpen Juhász István professzor és *Szabó Éva tanárnő* segítségével. 2011–2013 között az MDT elnöke volt (9) (9. ábra).

2021. január 1-jétől a Bőrgyógyászati Klinika és Tanszék igazgatói posztját e sorok írója, *Szegedi Andrea* (10. ábra) egyetemi tanár töltötte be. A 2021–2023 közötti rövid két éves időszakra beszámolván egyik meghatározó eseményként a COVID pandémiát kell említenem, melynek során kiemelendő, hogy klinikánk valamennyi munkatársa aktívan vett részt a COVID betegek ellátásában. Az Egés-traumatológiai Osztály az első napoktól primer ellátó helyként fogadta a COVID égett betegeket, a Bőrgyógyászati Osztály és szakrendelők szakdolgozói és orvosai pedig valamennyien vagy COVID bőrgyógyászati osztályokon, vagy intermedier osztályon vagy ol-tóhelyen dolgoztak hosszabb rövidebb ideig (11. ábra).

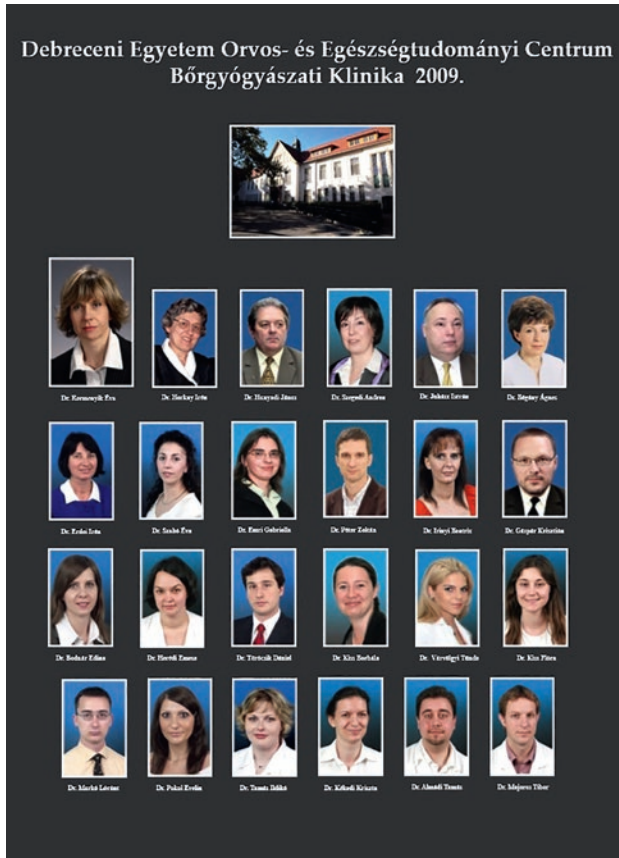

10. ábra

Professzor Szegedi Andrea

A COVID időszak után klinikánkon mindenki nagy örömmel fordult újból a bőrgyógyászati és az égett betegek ellátása felé. Új szakrendelések bevezetése valósult meg (hidradenitis suppurativa, gyermekbőrgyógyászat), valamint megtörtént a Bőr- és Nemibeteg gondozó integrálása. A Bőrgyógyászati Klinika jelenlegi betegellátási szerkezetét a 12. ábra jelzi.

A graduális képzés terén új magyar, majd később angol típusú jegyzet készítését indítottuk el és dékáni tá-

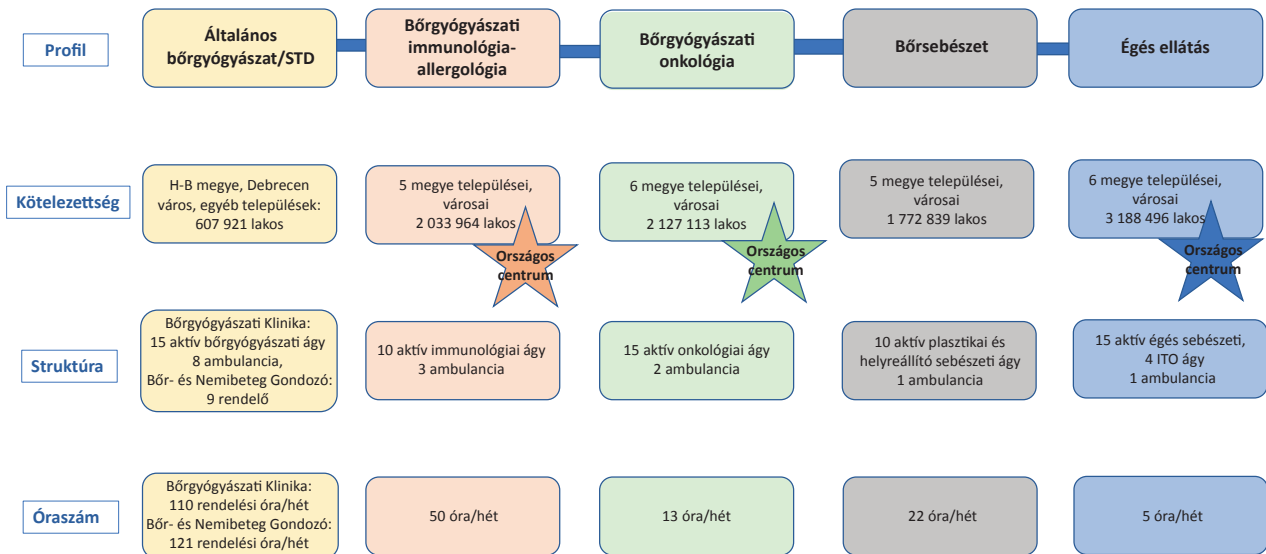
9. ábra

A DEOEC Bőrgyógyászati Klinika orvosi kara 2009-ben

11. ábra

A DE KK Bőrgyógyászati Klinika orvosai 2023-ban

12. ábra

A Bőrgyógyászati Klinika szerkezete betegellátási feladatok terén 2023-ban

mogatással a tanterem teljes körű felújítása megtörtént. A posztgraduális képzésben részt vettünk az országos új bőrgyógyászati szakképzési rendszer kialakításában és jelenleg ennek bevezetése zajlik. A kutatásban nagy sikerként tudjuk elkönyvelni, hogy az MTA Kiváló Kutatóhely címét megszereztük (13. ábra), az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH) pedig Allergológiai kutató-

csoportot létesített intézetünkben benyújtott pályázatunk alapján (14. ábra). Jelenleg 4 kutatási területen működik kutatócsoport a klinikán, allergológia-bőr immunológia, onko-fotodermatológia, sebgyógyulás és faggyú immunbiológia területeken. Ez utóbbi csoport vezetője *Törőcsik Dániel* egyetemi docens Bolyai-plakett kitüntetést nyert az elmúlt évben. Klinikánk megbecsültségét jelzi, hogy egyetemi és országos feladatokra is megbízást kaptam, 2017-ben Szak- és továbbképzési dékánhelyettesi kinevezést nyertem, 2018-tól vezetem a Petrányi Gyula Klinikai Immunológiai és Allergológiai Doktori Iskolát, valamint 2020-tól az Egészségügyi Szakmai Kollégium Bőr- és nemibetegségek Szakmai Tagozatának elnöki tisztségét látom el. A klinika nemzetközi elismertségét bizonyítja, hogy a bőrgyógyászati szakma két nagy európai szervezetének (European Academy of Dermatology and Venereology, European Society for Dermatological Research) is vezetőségi tagjává választottak és képviselhettem, illetve jelenleg is képviselem Magyarországot.

A Debreceni Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának fejlődése jól szemlélteti a bőrgyógyászati szakma rohamos fejlődését is az elmúlt 100 év alatt. A bőrgyógyá-

13. ábra
MTA Kiváló Kutatóhely

14. ábra
ELKH-DE Allergológiai Kutatócsoport

szatban 100 évvel ezelőtt a legnagyobb kihívást a fertőző betegségek kezelése jelentette, majd ezt követően a nem fertőző jellegű gyulladáso és daganatos betegségek megismerése felé terelődött a figyelem. Ennek a megismerési folyamatnak az első lépéseit kezdetben a morfológia módszerei segítették a szövettani technikák alkalmazásával, majd következtek a funkcionális felismerés lépései az immunológia, a biokémia, az élettan és a genetika segítségével. Ezekre épülve új, egyre specifikusabb és hatékonyabb terápiák fejlődtek ki. A szakma fejlődésének fenti lépései a klinika életében is kirajzódnak. A klinika életében a fertőző betegségek leküzdése elsősorban *Neuber, Orsós és Rávnay* professzorok nevéhez kötődtek, a hisztológiai kutatások időszaka *Szodoray Lajos* és *Nagy Endre* professzorok nevével fémjelezhetők. *Hunyadi professzor* úr friss szemléletmódja tükrözte a funkcionális gondolkodás megjelenését a morfológiai szemlélet után. Fontos lett az immunológiai és biokémiai tudás, és a kutatások terén olyan új eredmények születtek, melyek a kimagasló hatékonyságú biológiai terápiák és célzott terápiák fejlesztésének alapjai lettek. *Remenyik professzornő* igazgatása alatt a genetikai fejlődés robbanásszerű dinamikája látszott és az új terápiák a mindennapi betegellátásban elérhetőek lettek, bár csak a betegek szűkebb köre számára. A jelenlegi időszak és a jövő pedig remélhetően arról szól, és fog szólni, hogy ezek a kezelések már nemcsak centrumhoz kötöttek, hanem egyre nagyobb számban és egyre több bőrgyógyász által alkalmazva elérhetőek lesznek minden beteg részére. Büszkeséggel és örömmel

tölt el, hogy ennek a fejlődésnek és a fenti eseményeknek kezdetben részese, jelenleg irányítója és talán alakítója is lehetek.

IRODALOM

1. *Szegedi Andrea*: 100 éves a Debreceni Egyetem Bőrgyógyászati Klinikája, Gerundium (2023), (kiadás alatt)
2. *Mudrák József*: Neuber Ede bőrgyógyász professzor, a Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1931/32. évi Rector Magnificusa, Gerundium (2017) 3/2, 23–33.
3. *Kenyeres Ágnes*: Magyar Életrajzi Lexikon 1000–1990, Akadémiai Kiadó, Budapest, (1967)
4. *Mudrák József*: Bátyja árnyékában? – Orsós János Imre (1989–1960) kinevezése a Debreceni Bőrgyógyászati Tanszék élére 1940-ben, Orvosi Hetilap (2013) 42, 1684–1685.
5. *Bot György*: A Debreceni Orvostudományi Egyetem története és professzorainak életrajza 1918–1988, Debrecen, (1990) 267.
6. *Keresztessy Tünde, Remenyik Éva*: A dermatológiai moulage története, Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle 87. évf. 2. 43–47.
7. *Simon Miklós*: Dr. Szodoray Lajos (1904–1980). A debreceni orvosképzés nagy alakjai 15. füzet, Debreceni Orvostudományi Egyetem (1998) 5–67.
8. *Szegedi Andrea*: Szodoray Lajos bőrgyógyász professzor, a Debreceni Orvostudományi Egyetem dékánja 1952–1953, Gerundium (2023) 14 (1–2), 3–22. Digitális változat: <https://doi.org/10.29116/gerundium/2023/1-2/2>
9. *Oláh Éva*: 100 éves a Debreceni Egyetem – Az Általános Orvostudományi Kar története, Debrecen (2012) 108–113.

Érkezett: 2023.07.04.

Közlésre elfogadva: 2023.07.05.